

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ:
TRIMESTRE 1'50 PESSETES
ANUNCIS: A PREUS CONVENCIONALS
NUMERO SOLT: 10 CÈNTS

ELS TREBALLS SE PUBLIQUEN BAIX LA RESPONSABILITAT DE LLURS AUTORS
NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

RAMBLA DE SANT JOAN, 50, BAIXOS — TELÉFON 255

TARRAGONA, Diumenge, 14 d'Abril de 1918

ESTABLIMENT TIPOGRÀFIC:

LLORENS I CABRÉ — CARRER DE FORTUNY, NÚM. 4

La invasió alemanya

De cada dia és major la invasió que'ls alemanys, amb l'ajuda de espanyols germanitzats, venen fent a Espanya. Des de temps, que'ls submarins teutons estan en comunicació constant amb la terra hispànica i ho fan tan a la descarada que molt sovint és veuen descoberts; més, això res, els hi fa, doncs que saben per endavant que no'ls hi ha de succeir cap contrarietat. Proves? El fet de Cartagena, que tan rebombori va promoure, que n'ha resultat? Que ningú se'n recorda ni ningú ho sab. Dels innombrables i barbres torpedajaments que han costat la vida a molts espanyols, no'n parlem ja. Are, amb el succés de Guadamar també passarà la segona edició de lo de Cartagena i desapareixerà aquest oficial alemany, i qualsevol dia tornarà a repetir lo mateix que ha fet.

I així vinga instal·lar estacions radiotelegràfiques que, per tot Espanya n'està minat, per a poguer fer millor el aprovisionament dels submarins. I a propòsit: que calladet se ha portat lo succés la setmana darrera en nostre port! La premsa no ha dit res, de lo que afirmen haver vist uns mariners tarragonins com a fora del port, quasi dins la dàrsena, va apareixer un submarí rebent després provisions que li proporcionàren unes barques d'aquí. Total res.

I... puede el baile continuar.

El partidisme

de "La Cruz"

D'ença que va constituir-se l'actual Ajuntament que La Cruz diari catòlic, ve ocupant-se amb intermitències, de la gestió dels regidors del bloc que formen republicans i regionalistes.

Això que deuria constituir per aquest bloc un orgull, ja que seria fer irradia la seva acció fora del cercle reduït del Casal del Municipi, constitueix un motiu de forta molestia, i ho constitueix, perquè el cronista del diari catòlic lluny de reproduir els fets tal com se van desenrotllant per a millor orientació dels seus apreciables llegidors, lo que fa és abocar sobre les quartilles tot el candal de la seva passió política i partidista, i que, dit siga de pas, no es poca.

La conjunció republicana-regionalista no voldria res mes si no que a Tarragona, a semblança de Barcelona, hi hagués, a més de les publicacions de lluita política, uns òrguens d'informació absolutament imparcials.

Fora aleshores quan podria, amb sinceritat, parangonar-se la labor dels dos grans grups de l'Ajuntament, i certament que aleshores La Cruz no podria atribuir-se l'especial (completa i absolutament injusta) de fer les seves campanyes inspirades en el bé dels interessos de la ciutat.

Per que bó es que se sapiga de que tota l'actuació del bloc de l'Ajuntament està inspirada també en els elevats movils d'un carinyo immens a la ciutat i d'un respecte gran a les consciències ciutadanes.

Son varies les sessions en que, ja siga el regidor Floresvi, ja siga un altre, es venen queixant i exigint que constin en acta, la protesta del bloc per la no assistència a les sessions i a les comissions dels senyors que formen la quadreta conservadora-carlista, els quals senyors han abandonat del tot els compromisos que van contreure amb el poble al moment d'esser elegits.

Aquest fet sol dona lloc per a fonamentar la campanya mes forta que s'hagi fet en contra de cap comunitat de regidors, fins al extrem de demanar la seva anulació.

Peró heus aquí, que si bé tenen abandonats els interessos de la ciutat, no així hi tenen els que afecten a la seva comunitat política.

La majoria a que venim referint-nos sols ha donat raó de la seva existència en l'acte de ser l'omenament d'alcalde, tenències i comissions. Després, al votar als compromissaris per a les eleccions de senadors.

Mes tard per al nomenament del comptador municipal.

I per últim anava a donar raó de la seva existència, si no que no va ésser hi a temps, el passat dijous amb motiu de votar al segon tinent d'alcalde.

La comissió per a resoldre el problema del allumenament la han hagut de fer les minories. La de les Escoles de Comerç igualment, i la de subsistències que la componen els regidors de la majoria, no funciona.

Fins ara no hi ha hagut cap iniciativa de part dels conservadors i carlins. Cap d'ells s'els veu per les oficines municipals cercant d'informació i antecedents per a orientar-se de les necessitats de la ciutat.

A les comissions hi assisteix un o dos per tal de poguer reunir-les qu'es reuneixen, per que algunes tan importants com la d'aigües encara no s'ha pogut reunir en lo que va d'any...

I no acabariem mai si anessim exposant l'anormalitat creada al Excelentíssim Ajuntament de Tarragona per l'explicable conducta dels elements conservadors i carlistes.

Fins aquí tot lo que hem exposat ho ha sigut escuetament, sens comentaris, tal i com deuria fer-ho el diari La Cruz si vulgues servir a la veritat.

Peró La Cruz es publicació de partit; sosté una política, i a pesar de totes les apariències li convé lliurar per que la política tan poc galament sustentada per ella, quedi lo mes airosa possible...

Insistirem algun altre dia per que el tema es forçà interessant i per que aquesta opinió sensata tant frecuentment aludida pel confrare, vaigi sabent les coses tal com son, i no tal com a La Cruz li convé que siguin.

¡Morell, poble feliç!

Si algú pogués daptar de que aquest poble es feliç i res té qu'envejar al més progressiu i modern dels pobles, no té més que fixar-se amb l'abnegació, sacrifici i acert amb que l'alcalde i el secretari que disfruta, es dediquen

en tot moment a treballar per la ditxa i felicitat d'aquesta vila.

Per a que tan admirables personatjes sigan generalment coneguts i arribin els seus noms a la posteritat per la historia, es necessari emprendre la tasca de publicar la seva vida i miracles.

El poble de Morell es, a més, agrait. I si avui ja permet i tolera amb paciència d'anyell, que'l secretari Hortet ocupi i habiti ell sol dos pisos de Casa la Vila, no fá més que remunerar en part migrada els immensos sacrificis que'l secretari fá per a el poble, sacrificis que l'han portat a la més negra i espantosa miseria.

La planta baixa de Casa la Vila serviria ans per a escola, avui no serveix per a res, resultant inútil per a la població.

Recentment un concejal va proposar que'l Ajuntament construigués un edifici escolar per a tindre les escoles ben instalades i per a estalviar-se el preu del arrendament del local que avui ocupen, destinant aquestos diners a amortisar el cost del edifici. Aquesta era una gran idea. Els nens no caben a la escola actual, per que son molts, tants, que deuria gestionar-se que es destinés en aquest poble un mestre auxiliar per a alleugerar el treball del mestre interi i per que es de llei quan els alumnes arriben el crescut nombre dels de aquí.

Empro que'ls hi explican al alcalde i al secretari? Ells van al seu negoci, això es, a posar ho de millor que pu importa molt poc. Quanta més ignorància hi hagi en el poble, millor per a el caciquet Hortet.

Les anormalitats que venen ocorreguen al Morell son grans i es necessari acabar-les.

Les immoralitats han arribat fins al extrem de tindre alarmats a la major par del poble refractari al cacicat dels mentats senyors.

Son moltes les preguntes, greus per les acusacions que torquen en si que sobre la marxa administrativa de la població es formula, sens que hagin sigut contestades satisfactoriament per aquí té l'ineludible obligació de fer-ho.

A nosaltres ens la han dirigit també sens que les hagin pogut contestar per no tindre d'informació concreta. Amb tot les insertem a continuació per si algu hi està en condicions d'enterrar-nos, cosa que li agrairiem.

—Es cert que es va rebaixà el sou de alguns empleats del Morell, a espalllas del Presupost?

—Es cert que aquestes rebaixes son en son total aproximadament de cent duros?

—Qui cobra aquets cent duros?

—Preguem al alcalde del Morell ens contesti en aquestes preguntes, ja que es el seu deure, puix te la obligació de vetllar per la moralitat de l'administració municipal.

I si la resposta que dongui es afirmativa, deu presentar la denuncia al Jutjat contra els delinqüents, si aquestes existeixen.

Esperem que les mentades preguntes no quedaran sens la deguda contestació.

PRIMAVERA

Al amic S. Correll i Eulalia

L'època més ramosa de l'any, ja és arribada. Ella porta l'alegria als cors i ompla'ls camps de joia i ufana; ella somri dolçament i amanyaga amoro-

sida a tots els sers que amb prou feines han pogut suportar les furies d'un crudel ivern i esperen amb dalit que'ls tregui del seu arrauliment; els arbres se desfant de la tristor que'ls envolta, per a oferir llur lloc a les fulles verdes d'un verd viu; per entre l'espès rematge volen ancells xixinejant, curullis d'alegria ses cançons armonioses, el rossinyol també entona llurs cànctics, cànctics d'amor que fan més gaia i dolça la vida.

Tot respira ambient de joventut, que ens reconforta; la flaire de les flors, l'artístic roser, que guarda amb joia llurs tendres poncelles i s'entuja quan mans poc piatoses, burlant ses espines, cerquen llurs flors per a completar l'hermosa toia, les alenades de vida i perfum que llenen els arbres curullis de blanquíssimes flors, que mellor sembla que la neu hi faci estada i allà, entre'ls esbarzerars i verdures, ara mig amagant-se, ara tornant-hi sortir, l'humil regueró d'aigua que va seguint la seva ruta plena d'ondulacions i rodejos... Que n'ets d'hermosa, Primavera; per tu tot s'ompla de vida, tot somriu, els poetes t'entonen cànctics... aixís sigas, sigas sempre la Mare amorosa, l'encant benefactor de l'hermosa vida!

J. DURAN I JUNCOSA.

Reus 5 Abril 1918.

ENCANTAT DE LA VIDA!

Al bon amic R. Homedes Mundo, col·laborador de revistes sicalpitiques...

Els primers mesos de la meva estada a can Buenos m'hostatjava en una casa de dispeses; en la que, amós i dispesers tots eren catalans. Un reconet de Patria!

Dels companys de tàula, un s'en distingia, alt, rasurat de cara, prim, però de forta musculatura. Del plà de Barcelona. Viatjant de comerç. No callava mai. Més que enraonar baladrejava. Era la seva xerrameca una diarreia de paraules. Encare que jove, feia una pila d'anys que vivia a l'Amèrica i per aquest motiu la seva oratoria estava plena de frases que, començades en criollo, acabaven en el més reconstruït català. Una deliciosa barreja!

—Salt de la lus!...

—Andà bañate!...

—Tirà de la cadena!...

—Macanas!... Què esperanza!...

Aquests punts suspensius eren substituïts per sang, cor i fetges de respectabilíssimes personalitats divines, que per a no ofendre als meus llegidors i no caure en l'excomunió de la Lliga del Bon Mot deixo, amb gust, de consignar, per més que'ls meus bons amics els carreters de Reus, les trobarien perfectament naturals i mol ben dites.

El tema preferit en la discussió, pel nostre company de causa, era les injustícies socials. Lo que ell havia vist! Al costat de la més fantàstica opulència la miseria més negra. S'indignava. Deixava la cullera o forquilla, es posava dret, la boca plena i amb les mans apoiades a la taula, treient foc pels ulls, ens feia aquesta pregunta: —Aon és l'altruisme?

Vaig deixar la dispesa i durant molt temps no vaig veure an aquell exultat compatriota. Un dia el vaig trobar fet una llàstima. Havia quedat sense feina. No'n podia trobar ni en oficis dels més humils. Malalt el traslladaren a un hospital. La convalecència la passava

dormint en un banc de la passa de Maig i dinava o sopava amb una mica de pa i un bocí de butifarra. Se la veia negra. Cap amic... un ver Calvari!

—Quantes vegades maleixo el dia que vaig néixe! Què llarga i avurrida és la vida!

Tot sovint, després, ens veïem. Una casualitat li ha fet canviar completament el seu estat econòmic. Va escriure a un conegut seu de províncies que li enviés uns quants sacs de patates per a vendre-les a consignació. Va anar bé el negoci. Va repetir fins que les dotzenes de sacs es convertiren en wagons sencers. Més tard, va probar fer el negoci pel seu propi compte. Les circumstàncies del mercat l'afavoriren. Avui, ja no tan sols patates, sinó tota classe de fruits, compra i ven pel seu compte.

—Encantat de la Vida! —me diu cada vegada que ens veïem.

Ha llogat un magatzem i té tres peons. Està fet un burgés. Elegantíssim en el vestir, en un dit de la mà se li veu un anell d'or. Per a celebrar la compra, a plassos, d'un carret i un cavall, va volguer de totes passades, que anés a sopar amb ell, el diumenge darrer, a un bon hotel de l'Avinguda de Maig. El seu tarannà en el parlar no ha canviat. Crida com avants. A l'hotel es creïen que'ns barallàvem.

—Es el meu temperament. Ho tinc a la massa de les sangs. No puc fer-hi més —me contestava cada vegada que li deia que no parlés tan fort.

va als seus obrers.

—Amb careta de ferro!... El suc, la suor i les entranyes els hi trec. I el que no s'hi doblega, a fóra, un altre.

Allavors vaig recordar-me de la seva habitual pregunteta quan érem companys de dispesa.

—Aon és l'altruisme?

—Altruisme?... Quentos!... Jo i sempre jo... No hi vull tornar mai més a menjar pa i butifarra i dormir als bancs dels carrers. Primer que s'ensorri el món. Reventi qui dolgui! Et sab greu?

—S'ha d'ésser humà.

—Humà?... Qui ho va ésser per a mi?... No hi ha més remei. El món es així. Victima o victimari. Explotat o explotador. Els termes mitjos son funestos. Les úniques paraules d'àngles que sé, son: *Strigle for life*. Aquest és el meu lema. Implacable, sense consideració, sense pietat, la lluita per la vida.

—Exageren...

—Arreu del món els diners i sols els diners dominen. Tingueu diners i trobareu la vida curta. Quan parlo amb algú, sempre penso: Què m'has de donar tu a mi?

—Què'n faré, doncs, dels ideals?

—Macanas!... Propaganda fula!... No hi há com el positiu: diners i res més.

—No eviten la mort.

—Peró fan que la vida sigui un encantament. En prova d'això, vaig a contar-vos lo que m'va passar fa pocs dies. Entro a un estanc per a comprar un cigarro puro. L'estanquera, una noia guapisima, va atendre'm. Una dona vella dormia a l'altre costat del taullell. Mentres jo triava i remanava els cigarros no deixava d'endregar a la venedora les més apassionades amorettes i *piropos* en criollo, en castellà, en italià i en andalus. Fins li vaig dir *brot d'apil!* Ella res. Ni una mirada amable ni un somrius d'agraïment. Seriosa com un all. No'n feia gens ni mica de cas de les meres eloqüentíssimes paraletes. No'm duia el *apunte*, com

diuen en criollo. Muda?... Sorda?... Virtut incorruptible?... Vençut en el meu festeig an aquella esfina, vaig donar-li un bitllet de deu passos per a que's cobrés el cigarro de trenta cèntims, que, per fi, vaig comprar. Quan aquell *angelet de Deu* va tindre el bitllet a la mà va sofrir una fulminant transformació. Els ulls alegrois, de porpra les galtes, una rialleta que deixava veure les seves finíssimes dents blanques, mentres amb veu insinuante em preguntava:

—Li haig de tornar el canvi?
—Com vulgui...

—Passi.
En aquell psicològic moment la vella va despertar-se. Jo vaig entrar a la rebotiga, aon va enlluernar-me la llunissor d'un magnífic llit de bronzo. Vaig sortir de l'estanc... encantadíssim de la Vidal

P. REDON.

Bons Aires i Març 1918.

PENSAMENTS

A en Costa i Pomés, el poeta rebel i d'un alt sentir, noblement en nom d'un ideal...

Pensem massa en les coses dels altres, i majorment ens oblidem de nosaltres mateixos.

L'amor hi ha qui'l creu amb follia de volguer una dona que'ns atrau; altres el judiquen mesquinament i extrany, i essent malvats, voldrien sentir-lo amb plètorà profunditat.

La malvestat dels cors ens distancia cada moment més, els uns dels altres, allunyant un camí de perfecció i esmena.

La política és un fang que enlota a la joventut i la fa perversa.

Son molts pocs els que volen creure i bastants més els que volen manar.

Se rastreja tant en els infeliços analfabets, que per ço mateix ens deuriem afermar en ensenyar als nostres fills de lletra.

La llibertat convença al punt aon, ofuscats, creiem que hi ha esclavatge.

El servilisme domenyia als homes, fent que després no puguin assolir llibertats i reconquistar desdites.

Les dones no tenen en compte que som una fermesa de la vida.

De goços, amb diners, tants com ne vulguem.

Les religions és el començ d'una vena als ulls per a no veure-hi més enllà de nostra mateixa testa.

La Natura, ferventa i adorable, no té aquells fervorosos entusiastes que la adorin i venerin.

El cel núvol menaça tempesta i un llenguer trò acobardeix als homes.

L'influència de la força tot sovint es deix sentir sobre'ls petits per a aixafar-los.

Preserveu-se del modest que amb reverències dolces os digui qu'és honest.

Avants d'enfurismar-nos amb l'enemic, cal refermar-se de que cap delicte ens ensorri.

La moralitat dels homes està en la quantitat de sentit comú que posseeixen.

Predicar el bé és feina dels bons; més fic-seu-vos qui'l predica: cal mirar-lo si és capaç de fer cap acció que'l fassi honorable a l'acció que ell mesura.

SOL D'HIVERN

Ella malalta

Com llarga pinzellada d'un or vell dels pèus fins al capçal, el llit travessa i el cobre-llit de flors, amb fons vermell s'encén amb més color i de llum vessa

El bés amorosit del sol d'hivern li porta tebiors a la malalta i al quadre aon hi llueix el Pare Etern penjat damunt del llit, la llum s'exalta

Rasant les vidrieres del balcó s'extén un troç damunt de les rajoles besant tot de passada el finestró i un vas amb un menut pòm de violes.

Després s'enfila al llit pels ferros fets i extén el seu mantell sobre la roba; amoixa el còs neulit, amb sos esplets i un bon consol en ell, la pobra hi troba.

Saluda'l sol d'hivern a la malalta teixent-li a la pobreta un paradís i aquella boca eixuta, de sang falta, es plega graciosa en un somrius.

I té un odor, el sol, com d'amoroses carícies d'un amant engelosit qui porta entre les mans les flors flairoses que donen tebiors a l'esperit...

Carícies lluminoses del sol pàl·lid jo us vull vostra mercè remerciar, per xò deixeu passar vostre halè càl·lid que us deixo que'l seu front poguèu besar.

Reus.

WALS.

La música selecte no s'ha fet per a els durs d'orella. Per ço no és extrany que a voltes, tot oïnt música, s'adormeixi la meitat de l'auditori.

Hi ha dones que, al casar-se, manejen al home com joguina de llurs capritxos, i'l tenen als braços lo mateix que una nina, gironxant-lo.

Hi han molts que manejen l'ironia

L'ideal s'ha mercadejat tant, que avui ja no més és sols possible viurer malalt i crònic l'ideal, congloent-se en ésser un mitjà de viure.

El desig floreix com un petó: desitjant passem part de la nostra vida.

Les il·lusions son les forces que'ns menen a caminar.

Les conferencies adormeixen als imbecils, qui, cansats d'ésser inconscients, cau en capellones al flam de la llum i no s'apercebeixen de res més que, al finalitzar el disertant, quelcuns l'aplaudeixen.

No s'han trovat gaires models de ciutadans que en un moviment de raó i culpa ningú hagi obtat per la darre-ra causa. Això és el primer triomf de la imbecilitat humana.

Veus aquí un conflicte: que hi ha una causa sense partidaris.

SALVADOR TORRELL I EULALIA.
Abril 1918.

Adherint-se a un homenatge

La llei del contrast és inevitable. Per a apreciar lo gran, és necessari coneixe lo que siga petit. La virtut no seria tal virtut sens l'existència del vici. La llum no ens seria coneguda sens ens haver imperat la fosca. La falta de compenetració, en general, existent entre'ls pobles i'ls seus representants, ens posa de ralleu el cas isolat en que aquesta impera.

La llei del contrast existeix i existirà sempre; emprò això no vol dir que nosaltres, en tot moment, no sortim en defença de lo verdader i bò, encare que l'existència de lo que amb això s'oposa siga en gran escala.

Mentres en el Congrés es discuteix

la valides de les actes; mentres es disputen i barallen, com galls amb esperons, els que's creuen amb drèt per a representar un districte; mentres el poble permanece indiferent contemplant la baralla, sense que logrin interessar-lo ni'ls uns ni'ls altres, ja que la generalitat de vegades és qüestió de noms, no d'idealitat, i an aquet li és lo mateix que siga en Pau o en Pere. Quan tot justament, casi tot, protesta ja la manca de alguns representants o permanece hastegiat sense que li hagi produït la menor impressió el resultat de les eleccions; quan per arreu es senten plans i queixes i l'amargor del fèl està entre'ls nostres llavis, un poble laboriós, honrat i digne, el poble de Barbarà, s'engalana en senyal de festa i dedica tota una diada en homenatge al seu representant. En Joan Espingas, per a demostrar-li l'estimació de que s'ha fet digne per el seu constant treball, plè d'espines i sacrificis, en pró del poble que ha tingut el goig immens de que les males arts no li arrabassessin una representació que tenia del tot ben guanyada el seu fill predilecte.

L'alcalde, al entregar-li un album plè de firmes, exterioritzà la compenetració existent entre'l poble i son fill.

Infinitat d'amics s'han adherit al homenatge; entre ells, ho ha fet amb sentida i commovedora carta el nostre amic i company de causa, el diputat per Gandesa, En Macià Mallol.

Nosaltres no podem per menys també que fer-ho, amb més motiu, quan son rares les vegades que, amb la justícia d'aquesta, en el desgraciat sol de la nostra patria, s'ha pogut prestar tribut d'admiració a un representant del poble.

En Joan Espingas és republicà i com a republicans que som, l'homenatge que han fet an ell ens enorgulleix i ens ompla de joia, tant, que voldriem pregonar per arreu de la nostra terra els seus actes i la seva abnegació per a presentar-lo com a model d'home d'elevades qualitats de moralitat, treball i justícia.

No som nosaltres qui'l jutgem; és el seu poble, el poble que representa, el que ha jutjat amb l'homenatge la seva conducta lleal i desinteressada.

Quant i quants pobles, orfes de genuí representant, assedegats de justícia i amb fam de moralitat, envege-ran al de Barbarà un representant com el que posseeixen!

Vice-consulat de Grece a Tarragona

El Govern helènic ha comunicat als governs aliats la nota següent:

«Desde su entrada en la Macedonia griega, los búlgaros han intentado, por todos los medios posibles, la alteración étnica del país. Después de haber devastado las ciudades, saqueado los campos, transformado las iglesias en cuarteles, despojado los depósitos, desvalijado a los griegos, se han dedicado progresivamente a la deportación de los habitantes. Los desgraciados refugiados griegos de Asia y de Tracia que ya una primera vez habían conseguido escapar de las salvajes persecuciones de turcos y búlgaros, y habían esperado encontrar un seguro asilo en Grecia, fueron las primeras víctimas. Todos los hombres de 15 a 20 años fueron conducidos a Sofía.

Referencias oficiales insertas en el Libro Blanco griego, publicado recientemente, atestiguan estos hechos, confirmados después por testigos oculares, como el de la persona cuya declaración fué recogida el 26 de Noviembre último en Odessa por el Cuerpo Consular. Con el apoyo del Gobierno holandés, encargado de la protección de los intereses griegos en Bulgaria, el Gobierno helénico ha solicitado del Comité Internacional de Ginebra, el envío a Bulgaria de una comisión de la Cruz Roja para hacerse cargo de aliviar la miseria de los desgraciados internados griegos. Bulgaria se ha negado a ello, sugiriendo que semejante empresa podía ser confiada a la Cruz Roja búlgara. Pero está demostrado que esta institución no ofrece garantía alguna; existen pruebas de que los socorros enviados por su mediación no siempre llegan a sus destinatarios.

El Gobierno helénico ha denunciado con indignación a sus aliados y al Gobierno holandés esta negativa del Gobierno búlgaro, como una confesión de culpabilidad y de mala fé. Únicamente al cabo de un año y gracias al decidido concurso de la Oficina Internacional de la Paz en Berna, la Cruz Roja búlgara se ha encargado de proporcionar y obtener noticias acerca del estado de salud de las familias griegas que permanecen en Serres, Cavalla y Drama, pero continúa guardando silencio acerca de cuantas preguntas le hace la Cruz Roja helénica, sobre prisioneros e internados griegos en Bulgaria.

El mes pasado el Gobierno helénico ha rogado al Gobierno holandés que haga abrir, por medio de su representante en Sofía, una investigación acerca de la suerte de las poblaciones griegas de Macedonia, deportadas o no, y sobre las medidas más adecuadas para que puedan ser socorridas. Entre tanto llega el resultado de esta investigación, el Gobierno helénico tiene el imperioso deber de denunciar estos hechos a todos los Gobiernos civilizados, tanto aliados como neutrales. Recomendamos a su comiseración la suerte que son condenados, con menosprecio de toda ley divina y humana, las inocentes poblaciones griegas, y entrega a su juicio los crímenes a que se ve arrastrada Bulgaria por la pasión de conquista, con la vana esperanza de dominar en los Balkanes por la exterminación de sus habitantes.»

De l'Ajuntament

Sessió del dia 11

Continuen els que componen la majoria deixan d'assistir a les sessions municipals, sens que'ls preocupi, ni molt, ni poc, la marxa administrativa de la població i sens asesorar amb els seus fallos els dictàmens de la comissió que componen. Els seus portaveus, el *Diario* i *La Cruz*, permaneixen en el mutisme més perfecte i semblen haber acabat les forces per a continuar mentin amb tot el cinisme i descaro com fins avui han fet, tractan d'embaucar als seus llegidors amb l'artimanya de que son les minories les verdadera-

ment culpables de lo que passa. Es el millor determini que han pogut pendre, ja que, tampoc ningú els creia.

Assisteixen a la sessió els senyors Larin, Cadiach, Martorell i Sugrañes per les majories, i Floresvi, Oliva, Gilabert, Piñol, Ras, Vallvé i Montagut, per les minories. Presideix Prat. Aprobada l'acta de la sessió anterior es passa seguidament a l'elecció del tinen alcalde vacan, essen nombrat interinament per 6 vots i 3 en blanc el senyor Piñol.

En aquet moment entren al saló els senyor Nin, Rabadà i Guasch de les minories.

El senyor Gilabert recorda amb sentiment al Consistori la mort del ingenier jefe de la provincia senyor Corsini, que tan es distingí per el seu amor a la capital, i prega es fassi constar amb acte el sentiment de la corporació. El senyor Prat se adhereix a les manifestacions fetes per el senyor Gilabert i diu que així es farà.

Seguidament es prenen els següents acorts:

Quedar enterats de la comunicació enviada per el senador senyor Dasca, oferint se oficialment i particularment a la Corporació.

Aprovar la recepció de les obres ejecutades per el senyor Tutusaus, sobre l'enderrocament de varies cases.

Informar una instancia del senyor Josep Roca en la que solicita la construcció d'una cloaca al carrer Nou de Sant Fructuós.

Autoritzar al senyor Bonaventura Miró per a que pugui efectuar algunes obres a la casa núm. 15 del carrer de Sant Pere.

Aprovar els comptes de la Junta municipal del Cens.

Adquirir i colocal 13 palmeres en el passeig que enllasa el de Pi i Margall amb la Rambla de Castelar i treure a concurs les obres necessaries, per a la seva plantació.

Aprobar els plecs de condicions que regiran en la subasta de la cloaca del carrer de Canelles i la prolongació de la del carrer de Governador González.

Nombrar una comissió composta dels senyors Rabadà, Ollé, Guasch i Larin per a entendre en la qüestió relativa a la construcció de noves casernes.

El senyor Oliva prega siga nombrat per a els serveis de higiene, inspector municipal el senyor Rabadà, com ho fou en altre temps el senyor Soler; lo que se acorda.

El senyor Gilabert prega siga la duració de la ira solament de vuit dies justos per bé de la estètica i dancia de la Plassa de la Font. El senyor Prat diu que es tindrà en compte.

El senyor Floresvi demana consti amb acte la seva protesta per la falta de assistència a les sessions dels senyors de la majoria, fente ho també, per la desatenció en que ha obrat amb la Federació Obrera, puig tot i fer dos mesos que tenen una instancia presentada sobre la qüestió batallona de les subsistencies aquesta no ha sigut resolta. Acaba dien, que es necessari que Tarragona coneixi quins son els que treballen en pro i en contra de la població.

I no haventi res més a tractar s'aixeca la sessió.

NOVES

En Macià Mallol.—Ha arribat de Madrid, cridat per els seus assumptes particulars, el nostre bon amic i company polític el diputat per Gandesa.

Siga ben vingut.

El canvi d'hora.—El vinent diu lluns a les onze de la nit se verificará le avansament del hora. Per lo que afecta a Tarragona encar no hem vist que cap Corporació, Ajuntament, Cambra de Comerç, Centre Industrial hagin recomanat la adopció. I aixis el dia 16 comensará a regir, i veurem com molts dels nostres caracteristics senyors Esteves farán comensar la tasca al hora nova i l'acabarán al hora vella. Per uns motius o altres nostre

XACOLATE ORTHÍ-TARRAGONA

PRODUCTE PUR i de PRIMERA CALITAT: El més RIC EN CACAO: Aliment NUTRITIU per excel·lència

ciutat sempre va ençà en tot. De ben segur que allà cap als primers de Octubre s'en recordaran que hi ha quelcom disposat del hora... al hora justa de no ser-hi a temps o de evitar la classica maniobra dels industrials de Tarragona que segons lo que fasin els altres obran ells. Mai cap iniciativa propia, mai cap millora de bon grat.

Necrològiques.— El passat dispaapte, a les deu del vespre, deixà de existir el enginyer quefe d'Obres públiques, En Lluís Corsini.

Era el finat estimat per tot-hom per el su bon tracte i per el zel en que des-empenyà el seu càrrec, sen conegudísim en tota la provincia i, particularment, en nostra ciutat, que'l nombrà fill adoptiu per els seus grans treballs en prò de la mateixa.

Descansi en pau i rebi la seva familia l'expressió del nostre condol més sentit.

— El passat divendres morí la mare de nostre volgudísim amic particular En Angel Abella, Quefe de la Guardia Urbana i de vigilancia municipal.

Al solemne acte de conducció del cadáver hi acudí nombrosíssim públic, representació genuina de totes les classes socials que en aquest trist e ineludible tránzít, volgueren testimoniar a la distingida familia son condol i sentiment.

Vulguin també acceptar-lo de RENOVACIÓ aont bé sabí Pamíc Abella que que amb sentida efusió se l'estima.

Contestant un comunicat.— S'ha rebut en aquesta Redacció atent comunicat d'un volgut amic nostre, el qui per motius d'un ordre delicat i per manca d'espai no podem publicar, amb tot i sentir-ho, puix que's tracta de persona per la que sentim vivíssima simpatia.

Des del Morell.— El nefast caciquisme que com a gram malaida impedeix el creixement i dificulta la vida del desgraciat poble espanyol, i que'ls catalans ens cabrà la honra de haber-lo desterrat en part de la nostra terra, sembla volguer altra volta rebróstar en alguns pobles de la regió, acompa-

nyat com sempre d'inmoralitats en el ordre polític i administratiu, i espera solsamant el moment propici per a entronitzar-se.

Des de el veipoble del Morell ens escriuen denuncian-nos fets, que per lo greus, mereixen tota la nostra atenció, portats a cap per els aspirans a cacies del poble.

Aimants de la justicia estem disposats a empendre contra ells una forta campanya moralitzadora que comensem des de el present nombre.

CASA COCA

COMTE DE RIUS, 7 - TARRAGONA

Respalls de tota mena, especialitat en articles de pell i per a viatge, hules per a llits i taules, gutaperxes i linoleums.

Memoria, del C. A. de D. del C. i de la I.— En elegant farcicle s'ha publicat la Memoria corresponent al darrer any, de la important Associació mercantil de nostra ciutat, redactada pel nostre belvolgut amic i company En Olivella Ricomà, Secretari de la esmentada entitat, desprenent-se de la lectura del tal treball, l'estat florent del Centre, aixís com també de la Secció de Socors mútuus, part integrant de la simpática Associació.

Agradable visita.— Durant les passades festes de Pasqües, visità nostra ciutat la simpática societat choral humorística «Grecia groga». Els divertits cantaires que usaben com a distintiu barretina del color del conom de la societat, dedicaren la tarda del diumenge i el dematí del dilluns, acompanyats d'alguns tarragonins a recorre i visitar tot lo que de més importancia tenia la nostra ciutat, donant a les dotze del mitjdia del últim, un concert devant del casal de l'Ajuntament. Les composicions, totes humorístiques, dedicades la major part a la ciutat, foren acollides amb aplaudiments lo mateix que'ls cantaires, que dit siga de pas, ho feyen amb molta afinació.

Desitjem que la breu estada entre nosaltres els haigi estat agradosa.

Catalana.— Amb aquest titol ha aparegut a Barcelona i editada per la *Il·lustració Catalana*, una nova revista qual sumari es el següent:

Deu vos quart, per La Redacció; Pons i Massaveu, per Ernest Moliné; Punt de Sastre, per Joan Pons i Massaveu; Les fulles seques, per Angel Guimerà; Cançó, per Miguel Terrá; El pitjor tirá, per Jaume Raventós; Lo monument dels Scipions, per Agustí M. Gibert; Oh, demafins de seda lluminosa, per Trinitat Catusís; (3000 metres)-Novela, per Victor Catalá; Fock-lore, per Rossend Serra i Pagés; De la Llengua, per Amador; Notes d'arxiu, per Josep Gudiol, pvre.— Revista.— Folletins; Tardanies, de Apelles Mestres i Al llapis i a la ploma, de Narcís Oller.

El format es el mateix que'l dels quaderns de la Lectura Popular, éssent doncs molt manejaible i de fácil portar a la butxaca.

No dubtém que *Catalana* haurá tingut un éxit gran i que tindrà molts anys de vida, fácil de obtenir tenint en compte sa nombrosa colaboració en la que hi han la quasi totalitat dels escriptors catalans.

Nova junta.— Hem rebut atenta comunicació del «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria» participan-nos que en la assemblea general ordinaria celebrada el el dia 18 del passat mes foren nomenats per a formar el nou concell directiu per al any social 1918 a 1919 els següents senyors:

- President: Manuel Figueres i Valls.
 - Vipresident primer: Pere Recasens i Dega.
 - Vipresident segon: Ramón Huguet i Jacoba.
 - Secretari: Pere Olivella i Ricomà.
 - Vissecretari: Lluís Henriquez i Cabré.
 - Caixer: Agustí Pals i Moix.
 - Comptador: Marcell Anglés i Vives.
 - Bibliotecari: Pau Ricomà i Teixidó.
 - Vocal primer: Carles Masdeu i Menasanch.
 - Vocal segon: Joan Granada i Coll.
- Els desitgem un bon acer duran la seva actuació en benefici de la honrosa entitat que representar.

SOFRE LIQUID "RADIUM"

Preparat per la Casa C. Hauptold a base de polisulfur amb notable estalvi sobre el sofre en pots.

La Escola de Viticultura y Enologia de Reus el recomana per a combatre la malura de les vinyes.

Agent: **Sebastià Miró**, Tamarit, 99. — BARCELONA
Teléfon A. 5.371

Damas de Estropajosa en ridícol.— Fa uns dies que, una excelent companyia catalana actuaba al «Coliseo Mundial», posant en funció de tarda «Educció de Princep», quina obra arreu admesa fins als teatres aon hi actua una previa censura eclesiástica, per raons de propietat del local, dona lloc a que es poses en evidencia la manca d'educació de nostres ridícoles estropajosas. En el curs de l'obra se fa alusió a les pantorrilles, i, sentir-ho nostres beatas i comensar a desfilir, tot fou un. Que elles perque siga moda ens martiritzin amb llurs comes esquifides amb mitjes mes o menys retxades, bueno, però que una companyia, catalana, ho anomenen tan sisquera no pot esser de cap manera Si hagues sigut una companyia caetellana passi. Una lletra com la de la «Maruxa», passi també; con tal siga fet un castellà o cantada, per alló de *Cantada y en castellano gana la moral.*

El Director de la Companyia en un bell parlament las possà en ridícol; manifestan els motius i el perque de sa representació i reclamant per all la culpa, si es que la tenia. El públic, entre ell nosaltres, en un fort aplaudiment li mostra sa conformitat i protesta per les *dames del mal genit.*

Are uns diuen que si fugiren del teatro fou per temor de tenir que ensenyarles elles les comes.

Les tenen tan llejtes!

La «Lectura Popular».— Aquesta notable Biblioteca d'Autors Catalans ha publicat els darrers quaderns co-

rrsponents als números 258 i 259, contenint «Poésies» de la poetisa Enriqueta Paler, i «Diàlegs» de l'erudit escriptor català En Ramón Miquel i Planas.

Polítics.— Constitució de la minoria republicana. — Se ha constituït aquesta minoria, composta de setze diputats. Dins de la mateixa formen l'agrupació nacionalista republicana En Joan Molas, En Salvador Albert, En Joan Pi Sunyer, En Joan Esplugas i en Macià Mallol.

Partit de Foot-ball.— Avui tindrà lloc al Camp de la Rabassada un partit de Foot-ball entre els teams Tarragona i Catalunya Sportiva.

«El peregrino curioso»
(Vida política espanyola)
per ALBERTO GHIRALDO

Preu: 3'50 ptas.

«Desde las barricadas»
(Una setmana de revolució a Espanya)
Sensacional follet de 100 pàgines
Preu: 0'35 ptas.

Demanen-los en totes les llibrerias y Casa Editorial Monclús
= Tortosa =

CONFITERIA I COLMADO

«LA SARAH BERNHARD»

LLUIS RIOLA

Capses per a bomboneria fina ? Serveis per a bodes i lónx

ESPECIALITAT EN NATHLA (CHANTILLY)

S. Agustí, 19 i August, 2 - Teléfon 195

TARRAGONA

CLÍNICA VETERINARIA

I TALLER DE CONSTRUCCIO

POMPEU VALL

NOVA DE S. FRUCTÓS, 3

TARRAGONA

P. Floret i Ordeix

Advocat: Corredor de Comerç Col·legiat

Apodaca, 6 : Tarragona : Teléfon 95

Gestió i intervenció d'operacions bancaries : Ordres de borsa

Fábregas i Recasens

Banquers

Valors :: Cupons :: Borsa :: Canvi :: Giro

Rambla dels Estudis, 4 :: Barcelona

Avans de comprar cap trajo FICSEU-VOS en els APARADORS de la

SASTRERIA

de Francesc Gabriel

TRAJOS A MIDA

des de

40 pessetes

14, Plassa de la Font, 14

LA REUSENSE

Gran Tintoreria

DE

EN INGLÉS MAGRIÑA

Baixada Peixeteria, 21

TARRAGONA

Aquesta casa es la única que executa el verdader

RENTAT EN SEC sobre'ls trajos de senyor y senyora,

lo mateix que en boás, guants, mantellines, stors, cortinatjes, tapets, etc., etc.

Tenyit de dol en 24 horas. Colors a la mostra. Negra especial per a vestits de capellá.

Es trenen tota classe de taques per difícils que sigan.

Tots els treballs se serveixen amb la mes exigent

PRONTITUT, PERFECCIÓ I ECONOMIA

BAR-NIN

LA BATERIA

Antic establiment, el més acreditat, tant per la puressa de ses licors, vins i refrescos, com per la llimpiesa i esmero amb que se serveixen.

Begudes del país i extrangeres: Surtidísim buffet:

Escullit i extens repertori de piano eléctric

Tot instalat a la moderna

JOSEP NIN — RAMBLA SANT JOAN, 39

TELÉFON, 273 — TARRAGONA

Mendez Núñez, 6, enf.º

TARRAGONA

Ferreteria de Bernabé Martí

Bateria de cuina — Eines de totes classes

Articles per a magatzems de vins i olis.

Objectes per a regalos

Articles per a Sport

SANT AGUSTÍ, 9 i 11-TARRAGONA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS Ibarra & C.ª (S. en C.) SEVILLA

Tots els dijous sortida fixa per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz, Huelva, Sevilla (admitint càrrega amb coneixement directe per a Ayamonte i Isla Cristina, amb transbord a Cádiz o Huelva, (segons convinga al interessat). Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. Quincenalment admet càrrega per a Motril.
Servei ràpid eventual per al Nord d'Espanya, amb escala als ports de València, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleiant sols 14 dies en el viatge.
Se expedix coneixement directe per a L'arca i San Esteban de Pravia amb transbord al vapor Lucrea n.º 3, i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa Denain & d'Anzin.

VIATGES EXTRAORDINARIS A PALMA DE MALLORCA

Per a la Costa d'Espanya **PRÓXIMES SURTIDES** Per a Cette i Marsella

VAPOR "CABO SAN ANTONIO"
VAPOR "CORONA"

Per a més informes al Consignatari **D. Marian Peres-Reial, 32 - Teléfon, 45 - TARRAGONA**

GRANS MAGATZEMS Las Balears

Sabateria : Sombrereria : Camiseria : Corbateria : Genèros de punt : Especialitat i grans existències en mitjes i mitjons.
ROBA BLANCA PREU FITXO
TELEFON 116

Imprempta : de Llorens i Cabré

Fortuny, núm. 4 : Tarragona :

Hotel Internacional
Recentment inaugurat
Confort modern
COMTE DE RIUS, 17
I AGUST, 26
TARRAGONA

HIMALAYA
El rei dels licors estomacals
FABRICANTS: Fills de Joan Vilá Granada
MARCA REGISTRADA
Gran Diploma d'Honor en l'Exposició de Buenos Aires
Demanen en els cafès i pasteleries
Indicat per a casaments, batetjes i banquets

COLMADO CENTRAL
Frederic Miret
Fruites fresques, embutits, fiambres, conserves, vins, xampansys i tota classe de comestibles.
Unió, 28 : TARRAGONA
TELEFON 245

Instal·lacions DE Electricitat i aigua
Lampisteria en general
Timbres - Telèfons
Material Elèctric
Antón Montesinos
Apodaca, 27
TELÉFON 324
TARRAGONA

STOCK Michelin i Dunlop
Accessoris i pe es soltes per a Bicycletes, Motocicletes i Automovils
Oils lubricants, betzines i bujies = Vulcanització i venda de neumàtics i càmares per a tota classe de Autos =
Despatx i Exposició: Masden i C.ª
Unió, 32 :: Teléfon 259
Garage
TARRAGONA

Casa Lliteras
Recomana al públic sos acreditats Cafés
Torrefacció diària
Gran assortit de articles del ram de ultramarins.
Garantia absoluta amb la qualitat dels seus genèros.
Servei a domicili
MAJOR, 3
TELÉFON 241
TARRAGONA

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
de les causes de malaltia, vellesa, invalidesa, vintetat i mort
Inscrita en el Govern civil i en la Comissaria general de Segurs, segons mana la Llei.
Director facultatiu: **DR. RABADA**
Per a més informes dirigir-se al domicili social:
Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7 - TARRAGONA

Menjadors del Jardí de Francisco López
AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16
TARRAGONA
Se serveixen cuberts des de 150 pessetes en endavant i a la carta.
Hospedatges per temporada a preus convencionals.
Habitacions amb llum elèctrica

CLINICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA
Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroteràpia i anàlisis micro-químic d'orina, productes patològics. Sero Reacció de Wassermann - Aplicació del 606.
BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADA
Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melg de les Cases de Socors de Barcelona.
Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7 - Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit.
Per a'ls pobres, franca dilluns, dimecres i dissabte de 12 i mitja a 1 i mitja.
Rambla de Sant Joan, 90, entressol. - TARRAGONA

MOSTELLE (RAIMOST)
Suc de raims sense alcohol
The Grape, Juice C. L.
Londres i Tarragona
El Vermouth més higiènic
Un excelent refresc
El millor aliment en les malalties i convalescència
Se ven per tot arreu

Sastreria Novitat
Lluís Montserrat
PORTALET, 1
PLASSA DE LA FONT, 51
TARRAGONA

Petit Versailles Bar de Moda
Refrescos-Café-Licors-Dolços
Expleudit servei de Restaurant:
Piano elèctric - Obert dia i nit
Rambla S. Joan, n.º 49
Teléfon, 242
Tarragona

Per a bons EMBUTITS
totes menes a la TOCINERIA
Antoni Ventura
Unió, 11
Tarragona

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI
DE **Joan M. Piñol**
Unió, 1 - TARRAGONA - Teléfon 181
Gran assortit de llibres ratllats de totes menes i tamanyos : Escribanies : Plumes Stilogràfiques : Pesa-cartes : Copiadors, etc
Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat
Postals de totes menes i albums per a les mateixes
PREUS SUMAMENT BARATOS
Unió, 1 - Tarragona